24.11.2025

Maa- ja metsätalousvaliokunta 26.11.2025 / U 55/2025 vp

ASIA: U 55/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) ja yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) uudistuksesta

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE 1) EUROOPAN TALOUDELLISEN, SOSIAALISEN JA ALUEELLISEN YHTEENKUULUVUUDEN, MAATALOUDEN JA MAASEUDUN, KALATALOUDEN JA MERIELINKEINOJEN, VAURAUDEN JA TURVALLISUUDEN RAHASTON PERUSTAMISESTA VUOSIKSI 2028-2034 SEKÄ ASETUKSEN (EU, Euratom) 2024/2509 MUUTTAMISESTA JA 2) ASETUSEHDOTUKSESTA TALOUSARVION MENOJEN SEURANTAA JA TULOKSELLISUUTTA KOSKEVAN KEHYKSEN JA UNIONIN OHJELMIA JA TOIMINTAA KOSKEVIEN MUIDEN HORISONTAALISTEN SÄÄNTÖJEN VAHVISTAMISESTA

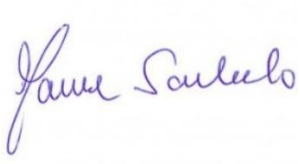
Komissio antoi 16.7.2025 ehdotukset EU:n seuraavaksi rahoituskehykseksi vuosille 2028-2034. Komissio toteaa, että EU:n tuen rakennetta on parannettava, jotta yhteistä politiikkaa voidaan toteuttaa paremmin. Tavoitteen saavuttamiseksi esitetään ennalta jäsenvaltioille kohdennettujen määrärahojen ryhmittelyä yhteen kumppanuusrahastoon, jotta nykyistä kehystä saadaan yksinkertaistettua ja mahdollistettua nopeampi ja parempi vastine rahalle. Maksatuksen perustana olisi tulosperusteisuus.

Kumppanuusrahaston yhdeksi osaksi on tulossa myös yhteinen kalastuspolitiikka. Tavoitteena on varmistaa unionin kalastusalan ja vesiviljelyn kestävyys, kilpailukyky ja häiriönsietokyky edistämällä kestävää ja kilpailukykyistä sinistä taloutta rannikko-, saari- ja sisämaa-alueilla. Ehdotuksen mukaan kumppanuudessa on oltava mukana tasapuolisesti edustettuna muun muassa kalastajat, mukaan lukien vesiviljely ja niitä edistävät järjestöt. Kunkin jäsenvaltion olisi toimitettava komissiolle kansallinen ja alueellinen kumppanuussuunnitelma, joka sisältää uudistuksia, investointeja ja muita toimenpiteitä. Edellytyksiä kumppanuussuunnitelmiin ovat muun muassa sukupolvenvaihdosten tukeminen kalastus- ja vesiviljelyalalla.

Valtioneuvoston kannassa esitetään näkemys, että eri rahastoista laadittava yksi kansallinen suunnitelma voi edistää synergiaetujen saavuttamista eri politiikkatoimien kesken ja komission ehdotuksessa korostuu ruuantuotannon turvaaminen myös huoltovarmuuden näkökulmasta. Suomen Kalankasvattajaliitto pitää näitä kantoja perusteltuina, mutta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että

valtioneuvoston täydennetyissä kannoissa ei ole erikseen mainintoja kalatalouden edistämisestä.

Erillinen maininta on paikallaan, sillä kalatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen välillä on kuitenkin eroavaisuuksia, jotka on syytä huomioida tulevassa Suomen kansallisessa kumppanuussuunnitelmassa.

Janne Sankelo
toimitusjohtaja, VD

Suomen Kalankasvattajaliitto ry, Finlands fiskodlarförbund rf

janne.sankelo@kalankasvatus.fi
puh. 050 512 0519